

EDINOST

Lahja vsak dan, niti ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk: tiskarna Edinost. — Naročnina znaša na mesec 1.30, pol leta 1.18 — in celo leto 1.38. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov mm po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa 1. — Oglase sprejema inšertni oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšertni oddelček se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška Asa, 20.

Mirovna konferenca.

Grško vprašanje.

PARIZ, 6. (Stefani.) Medzavezniški vrhovni svet je včeraj zaslal načelnika grške delegacije Venizelosa, ki je predložil grške zahteve v Traciji. — Svet je tudi zaslal Hooverjevo poročilo o premožnem vprašanju v Evropi. Medzavezniški generali, ki odidejo v Budimpešto.

PARIZ, 6. (Stefani.) Medzavezniški vrhovni svet je določil na popoldanski seji štiri generale, ki odidejo v Budimpešto, da nadzirajo izvrševanje premirnih pogojev s strani madžarske vlade. Za Francijo je bil imenovan general Graziani, za Veliko Britanijo general Gorton, za Italijo general Mombelli, a za Zedinjene države general Bambhele.

Reško vprašanje na poti k rešitvi? PARIZ, 5. (Avenis) smatra, da je glede Reke zagotovljen sporazum na naslednji podlagi: mesto bi pripadalo Italiji, Sušak in ozadje Jugoslaviji, šuka bi bila svobodna pod upravo Zveze narodov. Dalmatinski otoki strateškega pomena bi pripadli Italiji, a obal Jugoslaviji, izvenšči Zadar, Šibenik in Split, ki bi pripadli Italiji, če se ne sklene, da se stavijo pod zaščito Zveze narodov, da se olajša sporazum.

Obris tega načrta, pravi list, ki ga je Francija že sprejela, predloži Tittoni londonskemu kabinetu. Ko ga odobri tri države, ki so podpisale pogodbo od 26. aprila, ga te države same predložijo predsedniku Wilsonu. Vse kaže, da Wilson sprejme.

Ker mora ta načrt odobriti še Anglija in Amerika, se zdli se preskrbja govoriti o zagotovljenem sporazumu. Nekli član italijanske delegacije je označil nekemu uredniku »Matina« položaj takole: »Ne govorimo o sporazumu v reškem vprašanju, in rešil član italijanske delegacije, dokler ni v resnici sklenjen. Znamo iz žalostnega izkustva, kako težko je priti do takih sporazumov in kako krhki se kažejo v začetnem hipu. Gotovo je edino to, da Italija, ki si zamilja svoje gospodarske in politične interese na široki podlagi, proša dokaz o svojem veličnem spravičljivem duhu. Tekom zadnjih pogajanj smo z vseh strani ugotovili, da ni nobenega nesoglasja med italijani in francoskim stališčem glede vprašanih, pri katerih je prizadeta Italija. Če bi imeli dve orzavi sam glas na Kaptoliju, bi bila že vsa vprašanja rešena.«

»Matina« pripominja: »Ta izjava se mora naglašati in zapomniti, ker pomenja, upamo, konec dobe nesporazumljivosti.«

Avstrijski protipredlogi. SAINT GERMAIN, 5. (Stefani.) Avstrijski protipredlog je bil izročen uradno opoldne in ga je odnesel v Pariz častnik vojaške misije.

PARIZ, 6. (Stefani.) Medzavezniški vrhovni svet sprejme popolno avstrijski protipredlog, ki se objavi svojo obtem z odgovorom zaveznikov.

Tittoni odide v Bruxelles. BRUXELLES, 6. (Stefani.) Italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni prispe v Bruxelles zadnje dni tega tedna. Tittonija sprejme kralj.

IZ FRANCIE. Poročilo o mirovni pogodbi.

PARIZ, 6. (Stefani.) Bartou je predložil zbornico poročilo o mirovni pogodbi in o vojaških dogovorih med Anglijo in Zedinjenimi državami.

IZ ANGLIJE.

Darovi poveljnikom vojske in mornarice.

LONDON, 5. Lloyd George je prečital zbornico kraljeve poslanice, v kateri se priporoča, naj se dovolijo poveljnikom vojske in mornarice naslednje denarne svote: Beattyju in maršalu Haigu po 100.000 šterlingov, Jelliciju, Ferchu in Allenbyju po 50.000 šterlingov, a drugim 14 admiralom in generalom različne svote od 10.000 do 30.000 šterlingov.

Mednarodna konferenca za delovno zakonodajo.

LONDON, 6. (Stefani.) Organizacijski odbor mednarodne konference za delovno zakonodajo, ki se bo vršila v Washingtonu, se je sestel v Londonu 31. julija in je nepretrgoma zboroval do večera 5. t. m. Odbor se je bavil z odgovori raznih vlad na dopisana jim vprašanja. Odgovorila se niso Japonska, Indija, Grška, Portugalska, Rumunska in večina južnoamerikanskih in srednjeamerikanskih držav. Odbor je odobril poročila o predmetih dnevnega reda na washingtonski konferenci in sicer: osemurni delavnik, brezposelnost, žensko in otroško delo. Uredil je predloge za mednarodni dogovor, o katerih bo razpravljala washingtonska konferenca. V kratkem se poročila in sklepi dopošljejo vladam interesiranih držav.

Wilson prekini razpravo s senatorji o Zvezi narodov.

WASHINGTON, 6. (Stefani.) Wilson je prekini razpravo s senatorji o Zvezi narodov, dokler se

ne reši vprašanje druginje živl. Wilson in člani kabineta so se bavili z ukrepi za rešitev tega vprašanja.

IZ MADŽARSKE.

Člani sovjetske vlade pridejo pred sodišče?

CURIH, 6. (Stefani.) Z Dunaja poročajo v Berlinu, da javljajo iz Budimpešte, da je madžarsko ministristvo odstopilo. Ta vest ni še potrjena. Govori se, da pridejo člani sovjetske vlade pred sodišče. Včeraj je bilo v Budimpešti nekoliko oseb aretiranih. Prebivalstvo je popolnoma mirno.

Čehoslovaki prodirajo proti Budimpešti.

CURIH, 6. (Stefani.) Z Dunaja poročajo: »Neue Freie Presse« piše, da so angleške čete na poti proti Budimpešti, da sodelujejo pri zasledbi mesta. Pričakujejo se tudi francoske čete.

CURIH, 5. (Stefani.) Čehoslovaška vojska je prekorčila premirno črto in koraka v majhnih oddelkih proti Budimpešti.

IZ POLJSKE.

Poljska zbornica odobrila mirovno pogodbo.

VARŠAVA, 5. Po dvodnevni živahni razpravi je zbornica odobrila v tretjem čitanju mirovno pogodbo z 265 glasovi proti 41 socijalističnim in radikalnodemokratskim glasovom. Bilinski je sprejel listnico finančnega ministra.

Poljaki pred Kamenecem Podolskim.

VARŠAVA, 3. Ukrajinske čete so začele ofenzivo proti Poljakom na zbručki črti. Bile so popolnoma poražene. Poljaki so v protiofenzivi prekorčili zbručko črto in zavzeli Lonkono. Zadnje vesti javljajo, da prodirajo Poljaki proti Kamenec Podolskem, in da so njihove predstraže že pred mestom.

Izredno zasedanje švedskega parlamenta.

STOCKHOLM, 5. (Stefani.) Včeraj se je začelo izredno zasedanje švedskega parlamenta. Kralj je držal prestolni govor, v katerem je izrazil upanje, da bo prva obnovljena in demokratizirana zbornica znala izvršiti svojo nalogu. Kralj je nato pojasnil vzroke, radi katerih je sklical parlament k izrednemu zasedanju, med katerimi je posebno odprava zakona o razdeljevanju žita, važne socijalne reforme, omejitev prisilne vojaške službe in vstop švedske v Zvezo narodov.

Brzojavni promet s Švedsko vzpostavljen.

RIM, 6. (Stefani.) Švedsko poslanstvo poroča: Brzojavka, ki je prišla švedskemu poslanstvu v Rimu, javlja, da so se razveljavile omejitve v brzojavnem prometu s Švedsko, ki so se ukinile v začetku vojne. Sedaj se bodo lahko pošiljale v Švedsko brzojavke, pisane v bodikaknem konvencionalnem ali navadnem jeziku izvenšči prehodne države, ki ne dovoljujejo te svobode.

Diplomatsko izdajstvo na Špankem.

MADRID, 6. (Stefani.) Kakor poroča časopisje, se je razkrilo v ministristvu za zunanje stvari, da je nekli uradnik diplomatskega zbora, ki je po svojih službenih poslih poznal ključ za prevajanje šifriranih brzojav, ki so se izmenjavale med tujimi vnanjimi uradi in špansko vlado, zlorabil to okolščino in sporočil nekaterim poslanistvom — ne ve se, ali zavezniških ali osrednjih vlasti — važna pogajanja in tajne razgovore, nanašajoče se na špansko mednarodno politiko. Justični minister je zahteval od sodne oblasti, da naj uvede o stvari preiskavo.

iz Jugoslavije.

Nemški poslanik v Belgradu.

REKA, 6. »Jutarnji List« javlja, da bo imenovan socijalnodemokratski poslanec Wendel za nemškega poslanika v Belgradu, kakor hitro se po odobritvi mirovne pogodbe vzpostavi obojestrani odnos.

Razpustitev medzavezniške komisije za Boko Kotorsko.

REKA, 5. (»Era Nuova«.) »Novosti« poročajo iz Splita z dne 2. avgusta, da so odputle francoske ladje iz Kotora in da so prevzeli Italijani mestno poveljništvo. »Jutarnji List« javlja, da je odputoval francoski general Taton, poveljnik medzavezniške komisije za Boko Kotorsko, ker se je komisija razpustila.

Po kabinetski krizi.

REKA, 4. Predvčerajšnjem je prišlo v jugoslovanskem kabinetu do jasne krize. Regent je sprejel ministrski demisijo in dal ministristvu nalog, da opravlja tekoče posle do imenovanja novega kabineta.

Predsednik narodne skupščine, dr. Pavlovič, je imel včeraj posvetovanja s poglavarji raznih političnih strank in je danes obvestil regenta. Radikalna in demokratska stranka se se včeraj posvetovali v sejah o krizni zadevi.

Hrvatske žole na Reki. REKA, 5. (»Era Nuova«.) »Riječ« javlja iz Reke, da zahtevajo sušaski Jugoslovani, da naj se ob otvoritvi šol odprejo tudi hrvatske žole na Reki. Ta prizadevanja so tem manjša in potrebnejša zaradi tega, ker je general Grazioli izjavil, da ne bo dovolil otvoritve hrvatskih šol v mesta.

Narodna banka SHS.

ZAGREB, 5. »Jugoslovanski Ekonomist« podaja naslednje podatke o načrtu Narodne banke SHS. Projekt za ustanovitev narodne banke je bil predložen državemu svetu in temelji na naslednjih glavnih točkah:

Narodna banka SHS bo imela svoj glavni sedež v Belgradu in bo odprla v teku prvga leta svoje delovanje podružnice v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, na Cetinju, Osijeku, Vršacu in Nišu. V slednjih 3 letih se ustanovi 9 novih podružnic. Zakoniti načrt računa sedaj s 26letnim delovanjem. Začetni kapital znaša 50 milijonov dinarjev v zlatu in je razdeljen na 10.000 delnic po 5.000 dinarjev vsaka. Delnice, ki so dosedaj že plačane (delnice Srbske narodne banke) se bodo smatrale za delnice Narodne banke SHS. V teku enega leta bo izdala narodna banka SHS drugih 10.000 delnic, po kurzu, ki ga določi upravni odbor soglasno s ministristvom. Nove delnice se izdajo na ime ali pa na nositelja. Delnice se smejo odstopati te s dovoljenjem upravnega odbora in ne smejo preiti v roku tujcev. Samo delnice Srbske narodne banke se bodo lahko odstopale tujim državljanom. Sedanj delničarji bodo imeli prednost pri podpisovanju tudi teh zadnjih delnic. Podpisovanje drugih 10.000 delnic se otvori, kadar bo to zahtevala potreba.

Kot rezervno glavnico si pridržijo Narodna banka SHS po likvidaciji dividend — 5 do 6%, dokler ne doseže rezervna glavnica petine kapitala Narodne banke SHS. Banka bo izvrševala vsa dela, s katerimi se je bavila prejšnja banka. Ne bo se mogla baviti z borznimi in trgovskimi opravili.

Tržaški Izgredi v italijanski zbornici.

RIM, 6. Predseduje podpredsednik Alessio. Tajnik Miori prečita zapisnik zadnje seje, ki se odobri. Marangoni bi hotel, da vlada črna točna poročila o zadnjih dogodkih v Trstu. Državni tajnik Grassi prosi Marangonia, da formulira vprašanje, na kar bo ministristvo predložilo izjavilo, če in kdaj misli na vprašanje odgovoriti. Predsednik prečita pismo min. predsednika, ki javlja, da je podtajnik za zunanje zadeve imenovan za senatorja. Predsednik otvori na to razpravo o čl. 5 volilne reforme.

Volilni zahteva, naj se rok 10 dni za zapadlost roka, omenjenega v čl. 3, o preliniranih volilnih operacijah zniža na 5 dni, in naj kandidati vnesejo v posamezne liste po alfabetskem redu. Tudi predlogu se pridružijo tudi nekateri drugi govorniki. Govetnik predlaga, naj se dovoli pokrajinski komisiji samo pet dni namesto 10, tako da ostane odbor 15 dni namesto 10 dni na razpolago. Miori izjavlja, da je o tem vprašal kompetentne osebe, ki so se izjavile, da je boljše, če se ne puti po krajski komisiji manj od 10 dni, ter stavja zato čl. 5, razum točke 5 na glasovanje. (Odobren.)

Začne se nato razprava o čl. 6. Marissano pripominja, da je vprašanje glasovnice vezano z vprašanjem »Panachage«, ki predpostavlja hipotezo, da volilec ne pripada strogo nobeni stranki. Toda »Panachage«, ki bi morala biti nekak sporazum med tistimi, ki hočejo zakon in tistimi, ki ga niso hoteli, prihajajo nasproti materialne težave s strani volilca-analfabeta. Misli, da bi se te težave mogle premagati, če se izogne težkim nepravilam, ki bi jih povzročilo dovoljenje, da volilec izrazi svoj volilni glas s tem, da zaznamuje številko, ki se zahteva. Sichel predlaga, naj država tiska glasovnice na svoje stroške in jih potem razdeli potom županov med volilne odseke, ki jih izroče posameznim volilem.

Drago zahteva, naj se povrne prvoten zakonski načrt, ki je bil narejen na podlagi »Panachage«, ker se zdi, da je izginila poverenje v tako glasovanje in da se hoče odvzeti volilno svoboda. (Medključ.) Predlaga, naj bi država razdelila določeno število glasovnic brezplačno med župane, ki jih potem razdeli med volilne odbore, in sicer vsakemu odboru toliko, kolikor ima volilcev. Opisuje nato, kakšna mora biti glasovnica. Marcora Rosadi predlaga, naj se sprejme volilni sistem, po katerem ne sme volilec, ki voli po številu kandidatov, brisati in dodajati novih imen. Upa, da se ministristvo predsednik ne bo upiral, da se glasovnice tiskajo na državne stroške. (Odobrav.) Camerini je proti »Panachage«. Pripominja, da se bo izkoristilo dovoljenje izpolnjenosti nepopolnih list z imeni iz drugih list v strankarske namene. Naglašja, da se ne sme ovreči ves zakonski sistem samo radi spoštovanja do volilcev, ki so analifabeti. Predlaga, naj izrazi volilec, po švicarskem načinu, svoj glas s tem, da zaznamuje kvadrat na zgornji strani list v glasovnici. Lahko potem izbrise v listi imena listih kandidatov, ki hoče. Upa, da bo njegov predlog sprejet, ne da se mora zatekati k »Panachage«. (Odobranje.) Storni naglašja, da novi načrt popravlja malo napak starih načrtov in jim dodaja še druge napake. Volitve po strankah in sistem »Panachage« se ne dajo združiti. Predlaga, naj vsak volilec glasuje samo za enega kandidata.

Drugo zahteva, naj se povrne prvoten zakonski načrt, ki je bil narejen na podlagi »Panachage«, ker se zdi, da je izginila poverenje v tako glasovanje in da se hoče odvzeti volilno svoboda. (Medključ.) Predlaga, naj bi država razdelila določeno število glasovnic brezplačno med župane, ki jih potem razdeli med volilne odbore, in sicer vsakemu odboru toliko, kolikor ima volilcev. Opisuje nato, kakšna mora biti glasovnica. Marcora Rosadi predlaga, naj se sprejme volilni sistem, po katerem ne sme volilec, ki voli po številu kandidatov, brisati in dodajati novih imen. Upa, da se ministristvo predsednik ne bo upiral, da se glasovnice tiskajo na državne stroške. (Odobrav.) Camerini je proti »Panachage«. Pripominja, da se bo izkoristilo dovoljenje izpolnjenosti nepopolnih list z imeni iz drugih list v strankarske namene. Naglašja, da se ne sme ovreči ves zakonski sistem samo radi spoštovanja do volilcev, ki so analifabeti. Predlaga, naj izrazi volilec, po švicarskem načinu, svoj glas s tem, da zaznamuje kvadrat na zgornji strani list v glasovnici. Lahko potem izbrise v listi imena listih kandidatov, ki hoče. Upa, da bo njegov predlog sprejet, ne da se mora zatekati k »Panachage«. (Odobranje.) Storni naglašja, da novi načrt popravlja malo napak starih načrtov in jim dodaja še druge napake. Volitve po strankah in sistem »Panachage« se ne dajo združiti. Predlaga, naj vsak volilec glasuje samo za enega kandidata.

Zabranjena so bila zbiranja in obhodi. Večer in noč sta minila mirno. Dne 5. zjutraj se je del delavstva povrnil na delo in večji del trgovin se je odprl.

Tekom preiskave v Delavskem domu se je našlo orožje in revolucionarni programi. Smatra se, da je se precej orožja skritega. Mnogo aretirancev se je bilo izpuščanih. Dne 4. t. m. je razum teka prišlo do izredov pred sedežem slovenskih društev. Skupina nacionalistov je zahtevala, naj se izvezi italijanska zastava v protest proti splošni stavki. Ker se zahtevi ni ustreglo, so vrli demonstrantje v hišo in izvezi italijansko zastavo. Pri tem je bilo napravljeno nekaj škode. Nacionalisti so vrli vsled ključev »Doli z Italijo« »Zivila Avstrija« tudi v tekarno nekoga slovenskega lista, kjer so zažgali knjige in liste. Strojce se niso doteknili. S slovenske strani se trdi, da so pri teh izredih sodelovali tudi častniki. Uvedla se je preiskava, ali odgovarja ta trditve resnici. V slučaju, da se kaže resničnost te trditve, bo vojaška oblast ukrenila potrebne ukrepe. Dvema gubernatorjenka so bila dana točna in jasna navodila.

»Beno, beno« — je odvrnil Vid jezno na te besede in naočniki so se mu še bolj orosili od solz. »Jaz da ne bi zaupal tebi, svojemu Iliji, ki si mi kot rojen sin? Ali ne bi se moral jaz bati božje pravice, ako bi bilo v mojem srcu le za pikico dvoma na tvoji poštenosti — duši? Mari misli, da pazim na tvoje prste? A — ja! Na, tu, to desnico bi dal zate, s katero sem prisegel le dvakrat v življenju: ko sem se ženil in ko sem postal meščan! Ne bi bil zdrav, če bi ti ne dal In — ali ni ti tvoje, kar je mojega? Mari ni tvoja glava privzdignila mojo, da mi danes denarnica zveni, da se čuje tudi preko vrha sv. Jakoba? Ali — je nadaljeval Vid mehkeje — »pusti me, da te gledam, ker te rad gledam. Srce mi je igra, ko vidim tako pošteno glavo, ki ne stoji brezdelno v božjem svetu, kjer je jako plača za vredno delo; srce mi igra, ko — ko gledam tega — ha, ha, ha, vražjeja »morskega rakala« — Vid je bil obrisal naočnike in nadaljeval: »Nu, že davno se mi nekaj mota po grlu, ali danes, dne moje poroke, mi mora to izpolniti na jezik, pa bodi, kar

Če se s temi ni prej bavila Srbska narodna banka. Ne bo mogla kupovati lastnih delnic, ne dovoljevali na te posojila, ne bo mogla dati posojil na nepremičnine in na vloške delnice in obligacij. Ne sme vplivati ne direktno ne indirektno na obrtniška podjetja in sme kupovati nepremičnine le za lastno rabo.

Jadransko vprašanje.

MILAN, 5. (»Nazione«.) Neka oseba, ki je prišla čez Švico v Milan zatrjuje, da se bo jadransko vprašanje kmalu rešilo s obojestranskim zadovoljenjem. Rešitev bi bila taka-le: neutralizacija ozemlja severovzhodno mesta Reke, t. j. med železniško progo Reka-St. Peter in Snežnikom; v tem ozemlju bi se nahajali kraji, Kastav, Lipa, Jelšane, Bisterca, Klanja, Zagorje in St. Peter — bi to upravljala Zveza narodov. V slučaju vojne med Italijo in Jugoslavijo bi ta pas zasedla Italija, da se more tako boljše kriti Reka. Aneksija mesta Reke in obali na zahodni strani do Voloskega, k Italiji. Neutralizacija reške luke, ki bi bila upravljana od Zveze narodov. Nadalje bi pripadali Italiji vsi otoki v Kvarneru, otoki pred Šibenikom in pred Zadrom in korčulanski otoki. Italijanska uprava v Zadru in Šibeniku z majhnim zaledjem. Razpravlja se o Trogljah in Splitu, ki naj bi zadel ista usoda kakor Zader in Šibenik.

Jugoslaviji bi pa pripadalo: cela hrvaška obal od Bakarja do Obravaca; Bukovica, ozemlje med Benkovacom, Dornišem, Sinjem in Omisjem; cela južna Dalmacija od Omiša do Lastve. Italija bi dobila odškodnine v Afriki in Mali Aziji.

Moj informator mi ne zna povedati, kaj naj se razume pod »italijsko upravo« nad Zadrom in Šibenikom.

vzbudilo med odrešenim prebivalstvom čut zaupanja in simpatije napram drugorodnim skupinam, kjer lahko prihaja do nesoglasij in ostrin nasprotstev, in sicer tako, da se prepričajo, da Italija, dežela svobode in demokratstva nikakor neče izvrševati nasilnega raznarodovanja. Toda ni mogoče hipoma odpraviti vzrokov teh številnih plemenskih, mišinskih in interesnih nasprotstev. Zato se ne sme pretiravati pomembnost teh dogodkov. Krivavi dogodki so vedno obžalovanja vredni, int reba je storiti vse, da se prepreči. Vendar pa je tudi absolutno potrebno, da se vzdržuje red.

Vlada je podala dokaz trdnosti in tudi modre strplivosti; duhovi se ne smejo razvneti. Red je življensko važnost predvsem za delavske čole, ki bi bili najbolj oskrobovani po nemirih.

Govornik upa, da ne pride nadar do besede, katera bi pomenjala izzivanje reakcije. (Živahno odobranje.)

Marangoni pripominja, da so tržaški dogodki tako težki, da ni mogoče dvomiti o tem. Krivica zaradi teh dogodkov pada na one, ki so nemoteno vršili obrekljivo propagando za mržnjo proti tržaškemu delavstvu. Ta propaganda, katere slika socialiste kot avstrijskante, dočin pa so bili glavni početniki revolucije, katere je osvobodila Trst tujega suženstva, se je razvnela, čim je nasledila vojaška oblast, ki je postopala odločno, nato nepristransko pravično, oblast civilnega komisarijata. Govornik je prečital nato pregled trž. delovne zbornice, ki poziva delavstvo, naj se vrne na delo; poudarja, da ima tržaški proletarijat močno gospodarsko-socialno organizacijo, da se je znal upirati tujemu pritisku in ni voljen prenašati nasilja z nobene strani. Govornik se ne zadovoljuje z vladno izjavo, poudarja, da zatrevljanje ministrskega predsednika glede svobode in strpljivosti napram raznim mnenjem in umerjenosti pri varovanju javnega reda ne odgovarja postopanju političnih oblasti. (Komentiranje.)

Min. preds. pripominja, da odgovornost za te dogodke ne more zadevati novega civilnega gubernatorja Ciuffelli, ker so se dogodki pričeli 3. t. m., dočim pa je Ciuffelli prevzel gubernatorske pošte šele 4. t. m. Govornik popolnoma zaupa v Ciuffellijevo delovanje. Popolnoma zaupa, da bo Ciuffelli znal pomiriti duhove, in smatra za svojo dolžnost, da mu izrazi popolno zaupanje vlade in je uveren, da bodo v Jul. Benečiji složno delovali vsi na pomirjenje, da se tako vedno bolj utrdijo »risne« črte, ki morajo prevzeti one narode k naši domovini. — Jutri seja ob 15 z razpravo o volilni reformi.

Teozofizem obsojen.

RIM, 5. »Acta Apostolicae Sedis« objavljajo izrek kongregacije za sv. obrede o vprašanju, ali se morejo nauki, poznani pod imenom teozofskih, spraviti v sklad s katoliškim naukom in ali je dovoljeno katoličanom sodelovanje v teozofskih društvih, udeležba pri zborovanjih in čitanje njihovih objav. Kongregacija je odgovorila zanihalno.

Stavka črkostavcev v Rimu.

RIM, 5. Danes se je končalo tajno glasovanje črkostavcev o predlogih izdajateljev časopisja. Izid glasovanja je bil naslednji: za sprejem predlogov izdajateljev je bilo oddanih 6 glasov, proti njim, torej za nadaljevanje stavke pa 487. Izjavilo se je tudi posredovalni poizkus poslancev Torreja in Turatija.

Rusija v letih 1914.—1918.

Politično delo Slovencev.

Jeseni leta 1915. so sklenili Slovenci v Petrogradu, da nemudoma ustanove posebno glasilo za slovenske vojni ujetnike, kajti položaj je bil tak, da na Ruskem o Slovenceh sploh niso vedeli ničesar in slovenske težnje se niso podpirale od nobene strani. Ustanovitvi takega lista je ruska vlada delala velike težkote, in prva številka lista je izšla šele jeseni leta 1916. List se je imenoval »Jugoslavija«, organ Slovencev, ter je začetkom izhajal v 1200 izvodih in pozneje dosegel naklado 3000 iztisov.

List se je financiral na ta način, da je zlagalo za najdemokratsko delavstvo. Bil je v rokah Slovencev, ki so bivali v Petrogradu, deloma pa so zbirali zanj slovenski vojni ujetniki. Bila pa je v začetku ideja ta, da naj bi se list razširil tudi na amerikanska tla. Zato je imel list na glavni strani nad ruskim in slovenskim naslovom tudi še angleški naslov. Toda ravno tiste dni, ko je izšla prva številka lista, je izdala ruska vlada ukaz, da ne sme noben ruski časopis iz Rusije, kar je pomenjalo hud finančni udarec za »Jugoslavijo«, ki je bila sedaj izključno navezana na žrtve iz slovenskih vrst. Neglede na to pa je list vendar izhajal od meseca oktobra leta 1916. do meseca oktobra leta 1917. Informacije je dobivala »Jugoslavija« iz slovenskih listov, ki so bili na razpolago ministristvu za zunanje stvari, in se je pošiljal ujetniškim taborom brezplačno.

Pripomniti moramo tu, da ste bili tedaj na Ruskem glede bodočje jugoslovanske države dve struji: velikosrbska ideja, kakor sta jo zastopala Pašić in Spalajković, in pa jugoslovan-

bodi! Čuji Babika je umrla, a les za mojo krsto je že davno zrel. Dva, tri dni, pak v tisti — v božji kraj! Sorodnikov nimam. Vse okolo mene je mraz odnesel — le Jagica je ostala — moja Jagica. To je tisto. Povej mi po duši, kako naj se razdeli moje blago po smrti? Vsakemu pol! Tebi pol in Jagici pol? Jagica je mojega rodu, ti pa, tuj človek, si to prisiljuješ. Krivica bi bila, ako bi dal enemu ali drugemu vse. In rekel sem si že stokrat: Naj se deli! Pak, ko je blago skupno, naj bodo tudi dediči skupno, naj se združita Jagica in Ilija, kakor to sveta mati cerkev dopušča! Ti, moj dragi, nisi rojen za samostanca, a iz Jagice težko da bo samostanek, in, ko si ti možki, ona pa ženska, zakaj bi se ne združila in blagoslovil Bog! Ne silim te, ker srce je vražji gospodar, ki ne pozna regul, ali, če mi ni žid prodal krivih naočnikov, mislim, da je tebi jako ljubo, da ni židar zazidal tistega okna napram dvorišču; a Jagici bi bilo, vem, še ljubše, da okno nima tistega neumnega železnega rešeta! Sedaj govori ti!»

(Dalje.)

PODLISTEK

Ilijeva oporočilo.

Av gust Šenoa. — Prevedel M. C. —

»Moj dragi Imbrica! Tvoja nota te je izdala in stvane na tvoji tamburici so popokale. Fin ti si, in ven, komu je veljala tvoja drobna popevka. Ali, ali, dragi moj Imbrica, kos je ostal bos, a brivce nikoli dalje od minice. Kaj hočeš? Tako ti je sojeno. — Ali ni tako prijatelji — se je obrnil »zeleni medved« do ostalih meščanov, lopnivih se po trebuhu — izjedal je Imbrica »morski rak«!

Med tem, ko so vredni purgari glasovitim smehom pritrjevali resnici besed »zelenega medveda«, je odkril Imbrica besen, vzkliznil, da je »nehvalna zagrebška bagaza« »ozabila njegove velike dobrodelnosti, kar je nekako pomenjalo, da je Ivica Zagrebčane že dolgo časa bril.«

Ilija, sicer jako živ in okreten človek, se je vedel jako mirno in skromno. Ako ni potoval

po trgovskih opravilih, je stal v prodajalnici od zore do mraka, neprestano na del

plaka, ki so ji bili glavni predstavitelji jugoslovanski krogi v Odesi. Praktična razlika med obema strankama je obstajala v tem, da so eni smatrali kot neobhodno potrebno hegemonijo Srbov nad Hrvati in Slovenci, dočim so si pa drugi predstavljali bodočo jugoslovansko državo na temelju enakopravnosti vseh treh jugoslovanskih plemen.

Te dve naziranjii ste prišli čisto do navzkrižja med seboj, in v jugoslovanskem zboru v Odesi so se vsled tega vršile velike notranje homatije, ki so šle celo tako daleč, da je prišlo do javnega razkola in se je po februarški revoluciji leta 1917. del zbora odtrgal od celote in zahteval sprejem v rusko armado. Med poslednjimi je bilo tudi nekaj nad 5000 Srbov iz bivših avstrijskih dežel. Podrobnosti o tem zboru se objavijo ob drugi priliki; za danes bodi povedano le toliko, da je 11.000 teh prostovoljcev še danes v Sibiriji, kjer se ramo ob rami z armado admirala Kolčaka bore proti boljševikom. 1500 jih je, ki se na arhangeljski fronti z Angličji, Francozi in Amerikanci bojujejo proti boljševikom, in 1200 jih je šlo meseca januarja leta 1917. preko Petrograda v Solun, kjer so se bojevali ramo ob rami z Italijani proti Avstriji. Med temi poslednjimi je bilo tudi nekoliko Tržčanov. Tako se zabeleževali teh vstic spominja n. pr. imena Ukmar.

Tekom poletja 1917. leta je postala »Jugoslavija« tudi oficijelno glasilo tistih Srbov in Hrvatov, ki so se postavili na jugoslovansko stališče, in glavno uredništvo je prešlo tedaj iz slovenskih v hrvatske roke v osebi absolviranega pravniške zagrebškega vseučilišča, švrljuga. Uredništvo je nabavilo še srbske črke, da so se mogli tiskati v listu tudi srbski članki. Izdatki za list so rapidno rastli, in ko je dosegel trošek za eno samo številko visoki znesek 800 rubljev, se je moralo podjetje ustaviti, čemur pa je bilo krivo deloma tudi to, da so meseca oktobra leta 1917. vzeli v svoje roke vlado boljševiki, in pa prodiranje Nemcev proti Petrogradu v mesecu marcu leta 1918., ko sta zato ubežala iz Petrograda oba člana uredništva, švrljuga in pa vipavski Slovenec Ciril Kobal.

Vobče se mora konstatirati, da so Slovenci tedaj uživali velik ugled pri ruski vladi. Jeseni leta 1916. se je namreč ruska vlada — bilo je to posledica nesreče na ruski fronti — začela veliko bolj zanimati za vprašanje avstrijskih Slovanov, ker je računala z eventualnostjo, da z orjaško silo ne bo mogote zdrobiti Avstrije in da se mora torej ta naloga organizirati na ta način, da bi se razširjalo revolucionarno gibanje med slovenskimi narodi avstro-ogrsko monarhije. V ta namen se je ustanovil v ministru za zunanje stvari poseben oddelek pod naslovom »Departement po asobim političnim delom«. Za načelnika tega oddelka je bil imenovan bivši ruski generalni konzul v Budimpešti, Mihail Priklorjskij. Tedaj šele je začela ruska vlada proučevati tudi jugoslovansko vprašanje in zbirati gradivo ter je policajla v ministru tivo tudi nekega Slovenca kot izvedenca.

Ali se je ohranilo med jugoslovanskimi vojnimi ujetniki kaj »Jugoslavije«, nam ni znano; toda ljubljanski licealni knjižnici pa se je posrečilo dobiti popolno izdajo.

Jeseni leta 1916. je tajni revolucionarni slovenski odbor poslal odposlanca naravnost iz fronte v Rusijo, kamor je prinesel odposlance celo kopo raznih važnih vojaških tajnosti. Pozneje ga je ruska vlada poslala v opremi viškega ruskega častnika po istem delu v Pariz.

Mnenje ruske vlade je bilo, da je slovenski narod jako soliden in zanesljiv, ter ga je smatrala med vsemi slovenskimi narodnostmi na Ruskem za najmanj prepirljivega ter ga zlati v tem pogledu postavljala čisto v zgled drugim. Posebno je ugajalo ruskim merodajnim krogom v nas Slovincih dejstvo, da smo v kulturnem pizmu dosegli tako velik razvoj. Ruska vlada je kmela namreč na razpolago popolnoma izdelano statistiko glede pismenosti slovenskih narodov, iz katere izhaja, da so v tem pogledu med vsemi Slovani na prvem mestu Čehi, takoj za njimi pa Slovenci, dočim pa je n. pr. v Hrvatih pismenost trikrat, v Srbih pa še celo štirikrat tako velika kot v Slovincih.

Domače vesti.

Odborova seja političnega društva »Edinosti« po v soboto, 9. t. m. ob 20 v Narodnem domu. — Predsednik.

Črnožolte zastave in cesarjeva slika. Ker na drugem mestu govorimo obširneje o tej stvari, naj tu navedemo edino le še naslednja dejstva. »Era Nuova« je trdila, da so se v našem avstrijskem črnožolte zastave in slika starega avstrijskega cesarja. Povedali smo že včeraj, kako lažniva je ta trditve glede našega uredništva. Danes naj pa objavimo izjavo ravnatelja Trgovskoobratne zadruge glede te stvari, ker je nasprotno »Era Nuova« »Nazione«, da so se te stvari našle v Trgovskoobratni zadruzi. Izjava pravi: Imeli smo v resnici v TOZ črnožolte zastave, ker smo jo morali imeti, kajti zgodilo se je, da so prišli nekega dne v zavod avstrijski policijski organi, ki so nam naravnost zahtevali, da moremo izobestiti »cesarjsko« zastavo. Ker je dolepel nismo imeli, smo jo morali kupiti. Ravno tako je bil tudi izdan ukaz, da mora v vsakem javnem prostoru viseti cesarjeva slika. Tako smo morali za naš urad kupiti tudi tako sliko. Še pred polomom Avstrije pa je ravnatelj sam snel cesarjevo sliko s stene, jo raztrgal in vrzel kose v zaboj med staro šaro, kjer se nahajajo še danes. Zastava se je razrezala in so se kosi uporabljali kot čunje za brisanje prahu. Morda je ostal kak večji kos še neporabljen, za kar ga ravnatelj ni vedel, ker je hranitev čunjev pa stvar sluz oz. služkinje, ne pa ravnatelja. Tako izjava. Kako slika so torej našli, da so jo smatrali za cesarjevo, nam po vsem tem pač ni umljivo. Če ni bila morda neka majhna Wilsonova slika, ki je bila tudi uničena ob praksi laškega navalu v našem uredništvu? Toda Wilsona vendar ne bodo zamenjali s »stariim cesarjem«! V ostalem pa, opirajoč se na poročilo v »Era Nuova«, ki pravi, da so zaplenili sliko karabinjerji, pozivamo karabinjersko poveljstvo, da pove, kakšna je zaplenjena slika in kje je bila zaplenjena.

Brezuspešni politizmi. Včeraj je nanesla priča, da smo govorili z nekaterimi znanci in odočnimi Italijani. O dogodkih teh dni seveda. In resnici na ljubo moramo priznati, da so izrecno obžalovali napade na slovenska društva in na naše uredništvo, zlasti pa na solo na Acquadotto. Priznavajo, da Slovenci niso dali nikakega povoda za take napade. Vendar pa skušajo neko opravičevanje napadalec, oziroma, ublažiti sodbo o njihovih činih. Priznavajo, da so bili medsejki dogodki le v socialni demokrati v zvezi. Naglašajo pa, da je bilo splošno uverjenje, da so bili Slovenci v ozadju — za »provokacijami« socialnih demokratov. Kajti, nenavdno dejstvo je, da je v socialnodemokratskem taboru tudi mnogo Slovencev. To naj bi bilo torej v upravičen napadov na slovensko last! Ali, ljudje božji: mari hočete res trditvi absurd, nesmisel, da Slovenci določajo politiko in postopanje tržaške socialne demokracije, pridružene sedaj ogromni organizaciji katke. Kaplja v morju naj bi določala valovanje morja! Italijanski nacionalizem naj bi bil vendar nekoliko previdnejši s takimi trditvami. Pomisli naj, da s tem razširja v svet misel o velikem številu Slovencev v Trstu!! — Tudi neki goreč slovenski socialist je v razgovoru z našimi skušal neko opravičevati one napade. Menil je, da je prišlo do napadov zato, ker so si domnevali, da je v napadenih prostorih še spominov na avstrijski režim: zastav in slik. Človek bi se smel, če ne bi bil čast in dogodki tako resni. Če si kdo kaj »domneva« — to naj bi opravičevalo take napade na tujost! In denimo tudi, da bi bilo res takih »spominov«. Mari ne hranijo povod po svetu v muzejih in v zasebni lasti, takih spominov tudi na našlozlozode dogodke za lastno deželo? Mari hočete s tem kazati ljubezen do tistih, ki so mesarili deželo? — Včeraj že smo ugotovili, da v našem uredništvu ni bilo nikoli kake take slike. Da smo imeli pred desetimi meseci majhno črnožolte zastavo — to je res. Ali, istočasno je res, da so imeli take zastave, tudi v hišah najodličnejših Italijanov — irendentstov. Zakaj — to je vendar znano. In uverjeni smo, da bi bili — če bi bili šli v ponedeljek pregledovat hiše — še sedaj našli marsikje v kakem skritem kotu takih zastav! Tu bi ugotovili mi, da smo pri »Edinosti« imeli že eno tako temeljito preiskavo — povodom prvega napada pred par meseci! Kje in kako so bile trofeje? Napisne table na javni ulici! — Posebno pa, kar se tiče napada na slovensko solo na Acquadotto, bi rekli mi: Če so si »domnevali«, pa naj bi tudi pomislili, da je sola zaprta že dolgo mesece, da je mnogo učiteljev odšlo in da drugi v teh razburkanih časih niso mogli misliti na to, da utegne biti kje skrit kak tak zločinski »spomin«! Pa če so že mislili napadalec, da morajo pogledati, naj bi bili — če so kaj našli — bili tudi slovesno sežgali vse to na javni ulici. Ali, da so se spravili tudi na diktatna, na učna sredstva, nabavljena s krvavimi žulji ljudstva — in pa na dragocene knjižnice — ta sredstva za širjenje kulture — ne, to se ne da opravičiti, dragi naš slovenski socialni demokrati! Apostrofiramo ga, ker smo uverjeni, da je čul tako od drugih. — Zastonj so vsi ti pokušaji v opravičevanje dogodkov kakršni so bili ponedeljski.

Včerajšnji dan je bil miren. Razburkačični dogodkov ni bilo, dasiravno večina delavstva, vključno pozivu na delo, objavljenem v »Lavoratore«, ni šla na delo in je vztrajala v stavki, češ, da ne gre toliko časa na delo, dokler ne bodo izpuščeni vsi aretiranci iz zaporov. Resnica pa je, da se preiskava vrši precej hitro, in da je menda že nad polovico aretirancev prostih. Kakor se nam je sporečilo, je delavstvo v prosti hiši zjutraj sicer prišlo na delo, a je zapet zapustilo še tekom dopoldneva. Trnavaj je vozil in v glavnem se je delalo, pač pa ne v tadjedelačkah. Dohodi v ulico Madonnino so bili še vedno vojaški zastraženi, in okoli Delavskega doma so ležali še vedno večji oddelki vojaštva s strojnimi. Vendar pa je bil tekom dneva promet na ulici Madonnino

edno le vstop v Delavski dom je bil zastražen. Tudi »Lavoratore« je bil še zastražen, dočim pa pri nas čem šla ni bilo nikakršne straže, izvzemši po ulici gubalajočih karabinjerjev, in so samo zvečer namestili stražo v našo vežo, ki pa je pozno ponoči tudi ni bilo več. Popoldne se je vršil pogreb v ponedeljek popoldne podlega diaka Polična, ki se je vršil ob velikanski udeležbi laških nacionalcev. Spoštujemo smrt in obžalujemo mlado življenje, ki je šlo v izgubo po nepotrebnem, a prav posebej sočustvujemo z gotovo hula prizadetim pokopavskimi starši; toda nikakor pa ne moremo odobravati postopanja nekaterih laških nacionalnih prenapetev ob tej žalostni priliki, ki se bodi od lokala do lokala in zahtevali, da se mora izobestiti v znak sožalja italijanska trobojnica z lašnim trakom. Tako izsiljevanje pač kaže kulturnost in civilizacijo dočinskih ljudi v vse drugo kot lepi luči. Ravno tako bomo odrekli vedno posameznikom, pa naj nosijo takšno ali drugačno obleko, pravico, da bi smeli izsiljevati po javnih lokalih odstranjenje tega ali onega lista, kakor se je dogodilo včeraj v nekaterih lokalih z našim listom in »Lavoratore«, dokler so listi uradno dovoljeni. — Govorilo se je tekom dneva in v večera še o raznih drugih dogodkih, katerih pa ne zabeležujemo, ker se nam ne zdi preveč verjetni.

Generalni poročnik Pettiti di Roreto, bivši tržaški vojaški gubernator, je sredi odgovoril iz Trsta.

Prošnja. Tisti, ki so mi zadnje dni izročili v uredništvu kak znesek, so naprošeni, da mi dobrohotno sporoče novosti znesek in namen. M. Corti.

Razprodaja »Edinosti«. Ker je prodajalec časnikov Fanno v ul. Nuova št. 37 in M. Sebastiani prepovedal v svojih prodajalnicah prodajo našega lista, se torej »Edinost« v omenjenih dveh prodajalnicah od danes dalje ne bo prodajala več. Čitatelje lista, ki so ga kupovali v teh prodajalnicah, prosimo, da kupujejo list v sosednjih tobakarnah.

Prodajanje vojaškega obuvla civilnemu prebivalstvu. Vojna uprava razpolaša s precenjeno množico rabljenega vojaškega obuvla, ki se lahko lepo popravi posebno za rabo kmetijskega prebivalstva. Vojno ministruvstvo je odločilo v sporazumu z ministruvom za trgovino, obrt in delo, da se sme prodajati tako obuvlo po jako ugodnih cenah — 3 lire za par — okrajem, običajem, dobrodelnim privatnim ustanovitvam in zadrugam, ki imajo pooblašča od tozadevnih občin. Čevlji imajo spretnje dele in urbane večnoma v dobrem stanju in so precej dobro ohranjeni in po parih zvezani skupni. Za vsakih 500 parov se določi 250 kg usnja po 750 lir kg. Javne ustanove bodo morale vložiti prošnje z zahtevanim številom čevljev pri županstvih in tam tudi plačati svoto. Županstva posloje te zahteve vojnemu ministruvstvu. Prevozne stroške za pošiljanje v delavnice morajo plačati prosilci. Popravljeni čevlji bodo stali približno 12 lir par.

»Njiva«. Ker so bili dosedanjí prostori upravnosti »Njive« pri ponedeljskih izgredih popolnoma uničeni, se nahaja upravništvo začasno v ulici G. Gattani 36 III. desno. Vsi naročniki so naprošeni, da javijo čimprej svoj naslov, da se bo dostavljanje revije redno nadaljevalo. Razprodajalec v mestu in na deželi ga se naprošajo, da vrnejo nemudoma vse neoprodane številke, da bo moglo upravništvo in uredništvo še nadalje posovati.

Tudi kompromitirani. Prodajali smo isto figuro, ki je zaslovela v svetu pod imenom Stjepana Radica. Po razkritjih, ki jih je prinesla preiskava, je ta človek kompromitiran do kosti in mozga; ne-popravljivo in neozdravljivo. Mari pa niso kompromitirani žnjim vred tudi vsi tisti, ki so bili v etikli s tem človekom, hoteč izrabljati že nagone tega političnega spekulantu v svoje namene? Gotovo! Če koda, velja tu tisti pogovor: povej mi, s kom se družiš, in povej ti, kdo si? Ali pa: povej mi, koga se poslužuješ, in potem ti — kak si si sem! — Ali tu se vsiljuje kočljiva vprašanja: mari so tisti krogi, ki so po zlozumi monarhije potrebovali pomoči, »revolucije« in »republikanske« gorečnosti Stjepana Radica — mari so ti ljudje šele sedaj in tako le slučajno izpoznali — dostopne strane tega pustolovca? Mari ga niso poznali že davno poprej, mari jim ni služil že davno? Danes sedi ta človek na zatožni klopi pred sodiščem svojega naroda in vsega poštenega sveta. Ali žnjim soče tudi vsi tisti, ki so se ga posluževali, ki — m je služil kot dobro plačano orodje: Dunaj, Budimpešta in tisti habsburški ostanki na Hrvatskem! Morda pa nismo prav rekli: niso več obtoženi, ampak že obsojeni! Dogodki pokojde preko njih z zamčevanjem in prezirom. Skrijajo nam se v temo! To bo najprimernejša kazen.

Ivan Oviš, bivši finančni respicijent v Barkovljah, pozdravlja ob svojem odhodu vse prijatelje in znance.

Zapisnik prve seje mestnega občinskega sveta je izdal uradni »Osservatore« v posebni slavnostni obliki, z robom v italijanskih barvah. Kdor bi želel imeti ta zapisnik, si ga lahko naroči v »Osservatoriju« upravi.

Izseljevanje. Agencija Stefani poroča iz Trsta z datumom 6. t. m.: Iz Trsta odpotuje 8. t. m. v Ljubljano 244 nameščencev bivše avstro-ogrsko vlade, ki so vsi slovenske narodnosti. Vračajo se v svojo domovino Jugoslavijo s svojimi rodbinami vred prostovoljno po izrecni želji tržaškega občora za odposiljanje jugoslovanskih železničarjev v domovino. Imenovane osebe bodo imele prost prevoz zase in svoje stvari do premerne črte. Bal se je porotnikov. Nakemu Ljudevitu Z., staremu 22 let, ki se nahaja že več časa v zaporih v ul. Coroneo, so včeraj javili, da se bo razprava prava proti njemu vršila v prihodnjem zasodanju porotnega sodišča. Revez se je tako ustrašil, da je izpil, ki je ostal sam v celici, močno dozo karbolne kisline, ki jo je držal skrito pod slamo. K sreči je zapazil njegov čin stražnik, ki je poklical zdravnik. Leta je dal nesrečneža odpeljati v bolnišnico, kjer so mu izprali želodec.

Padel je z avtomobila. Včeraj okoli 16 je vozil neki avtomobil po ulici Scrocola v mesto. Naenkrat se je v motorju nekaj pokvarilo, avtomobil se je nanaglo ustavil, in vojak, ki je bil v avtomobilu, je padel ter se zelo poškodoval. Poklicali so zdravnika rešilne postaje, ki mu je dal prvo pomoč in ga dal nato odpeljati v vojaško bolnišnico.

Prigodljiv zot. Včeraj ob 8 je prišla na rešino postajo Marija Gravnaga, stara 40 let, stanujoča v ul. S. Luigi 11. Pod očesom je imela plavo buno, a po telesu je bila vsa izprebita. Pripravljala je, da ji je na tak način izkazoval ljubezen če že ne njen bodoči — zet, pa vsaj zaročenec njene hčeri.

Koni ga je brcnil. Kočijaša Nikolaja Volpija, ki stanuje na Kladnu št. 246 je včeraj brcnil konj v glavo. Ubogi kočijaž se je zgrudil krvav na tla. Peljali so ga v bolnišnico, kjer so mu dali prvo pomoč. Njegovo stanje je zelo nevarno.

Zastrupljen z kokainom. Renata Lussich, stara 19 let, ki stanuje v ulici Domenico Rossetti, si je zadržala zobe pri nekem zdravniku. Leta ji je mječrali kotah, kar je imelo za posledico — zastrupljenje. Policali so zdravnika rešilne postaje, ki jo je dal odpeljati v bolnišnico.

Potri globoke žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljni sin, brat, svak in stric, gospod

ALBERT BERGINC

nesrečne smrti nenadoma preminul 5. t. m. ob 23. — Pogreb predragega pokojnika se bo vršil danes popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

SEMPOLAJ, 7. avgusta 1919.

Marija in Josip Zidarič, starši. — Talka por. Furian, Oktavija por. Sever, sestri. — Janko Furiau, učitelj. Franc Sever, svaka, nečaki in nečakinje.

Borzna poročila.

Trst, dne 6. avgusta 1919.

Tečaj:

Jadranska banka	250—255
Cosulich (Austroamericana)	558—565
Dalmatia (Parobr. dr.)	300—315
Cerolmich	1500—1570
Lloyd	950—980
Lussino	1500—1560
Martinoich	455—465
Navigazione Libera Triestina	1770—1820
Oceanica	440—460
Premoda	635—655
Tripcovich	545—555
Assicurazioni Generali	16800—16750
Runione Adriatica	3000—3100
Ampela	450—465
Cement Spalato	335—345
Cistilnica petroleja (Raff. Olii Min.)	1675—1725
Cistilnica riža (Pilaturo riso)	355—365
Krka	395—410
Ladjedelnica v Tržicu (Cantiere)	300—310
Tržaški Tramway	230—240
Tržaška tvornica oia (Olefici Triest)	950—1000

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 1.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 2.—.

IURJENA prodajalka, valena tudi tobačne zaloge in trgovski učence s primerno šolsko izobrazbo se takoj sprejmeta v trgovino in tobačno zalogo Avg. Kraigerja v Dol. Logatcu. 3304

RESTAVRACIJA sprejme takoj sposobnega natakarja ali natakarico, zmogčnega slovenskega in laškega jezika. 10—11, ulica Ceppa 23. 3303

GOSPODIČNA išče gospoda ali gospoda za poučevanje v laškem jeziku. Pismene poudbe pod »Zmožnost« na in. odd. »Edinosti«. 3937

KMETIJE, stariarji! Prodajam »en blok« ali posamezno različne stvari, ki jih rabi vsaka hiša. Ul. Bosco 10, kavarna. 3938

ISČE SE deček za trgovino jestvin, Vatovec ex. Million, ul. 30. oktobra (bivša Caserma). 3778

VSakovrSTNO pohištvo, umetnine, knjige, blago, stroji itd. draži Tržica za dražbeno prodajo (Casa di vendita all'asta) ul. Chiozza 7. P 122

PROSTOVOLJNA vsakdanja dražba (ul. Chiozza 7) vsakovrstni reči, pohištva, blaga, preproge, knjige, dragocenošit itd. po zelo nizkih cenah. Neposreden nakup, ležiščeni posredovalci. Od 10 do 12 in od 14 do 18. P 123

UL. CHIOZZA 7 Tržica za dražbeno prodajo. Vsakdanje dražbe od 10 do 12 in od 16 do 18. Kdor ima kaj na prodaj, ali želi kaj kupiti, naj ne zamudi teh dražb. P 124

NE VEČ nakupovanja po visokih cenah. Kupuje se po posebno ugodnih cenah samo pri edini koncesionalni tržici za dražbeno prodajo (Casa di vendita all'asta) ul. Chiozza 7 od 10 do 12 in od 16 do 18. P 125

GOSLI (skladatelja) prodam radi odpotovanja. Ul. Porporella 5 III. B 121

TRAJNO ograjen vrt s vsakovrstnim sadnim drevjem, s parcelo porabno za stavišče in s studentem pitne vode je na prodaj v Postojni. Pojasnila daje lastnik Milavec Anton, mestni redar. 3300

KROJAČNICA August Stular ul. S. Francesco d'Assisi št. 34, III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

ZA UČENJE KLAVIRJA. Diplomirana klavirska učiteljica poučuje v klavirju po metodi konservatorija. Naslov pove inšertni oddelček Edinosti pod št. B 121.

NATAKARICA išče takoj službo, najraje na deželo. Govori slovenski, nemški in italijanski. Naslov pove inš. oddelček »Edinosti« pod št. 3377. Od zuna naj se pošljejo prijazne ponudbe pod »Natakarcica«. 3378

SLOVENKA, MODISTKA se pripravlja cenjenim damam v mestu in okolici. Ulica Alessandro Volta št. 2 V. nadst., vrata 19.

PFaff Stroj za stvarje in vezanje pravi nemški vzroci Seidel & Neumann in Singer & Gasser Trst, ul. Campanile 19

ZLATARNICA G. PINO, TRST se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. ZERKOVITZ & Figlio) Velika izbira srebrnih in zlatih mu, uhano, verigc itd.

Fotografični atelje Daguerre Trst, Corso S. 39. Razpisnice v platnu, specialista: slika v barvah, fotografizir. Cabinet, vizi, povečanja, reprodukcije vsakevrste. Elektr. razsvetljava.

Prodaja se v tržaški okolici

H I Š A

kjer se nahaja dobro idoča gostilna. —

Odda se skupaj z gostilniško koncesijo in vso opravo. Cena po dogovoru. —

Naslov nove inšertni oddelček Edinosti.

Obiskujte dobro preskrbljeno trgovino

MANUFAKTURNEGA BLAGA

tvrdke G. N. Ravalico v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13 (polog cerkve sv. Antona novega) Vsak dan novi prihodi.

Veliko plesno zabavo

zabavo prireditelj konizmi mladeniči 10. avgusta — 1919 na prostem pri postaji Kozina —

V slučaju slabega vremena se presene na prihodnjo nedeljo. — K obliži udeležbi vabi odbor.

IZREDNA PRILIKA!

Vino Chianti po L 4.20 dvolitrska steklenica
Marsala in wermouth po L 4.40 liter
Žganja po L 6.40
Rum po L 6.40
Konjak po L 9.60
Malinovec po L 8.—
Pomaranečev po L 8.—

Crismanich, Trst, ul. Valdivio 34, ul. 30 oktobra d.

UMETNI ZORJE

z In brez čeljusti, zlate krone in tudi obročki
VILJEM TUSCHER ZOBOTEHNIK
TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II.
Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

Ferdo Kleinmayrjeva

italijanskega jezika zelo pri čena in praktična z vajami, razgovori, pismi, besednim zakladom in z 2500 izrazi je pravkar izšla. Prodaja in razpošilja jo J. Šteka, Trst, ul. M. a. o. Cena je L 3.60, vezana L 4.60. Po pošti 50 stot. v. d.

D. MRAČEK TRST

Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Krezholetno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

ALOGA UR IN ZLATARINE na veliko izbero se vdobi pri A. POVIH v Trstu TRG GARIBALDI (BARRIERA) 3.

Dr. FRANZUTTI

ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini št. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Jolnscher, dolgoletni asistent Dr. J. C. raka. — Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30,000,000, Reserve K 8,500,000

Centrala: TRST

Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 3
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opuzla, Split, Šibenik, Zadar
Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bantno stroko spadajoče poste

Sprejema vloge

na hranilne knjižice proti 3 1/2% letnim obrestim v bancgori-prometu proti 3% letnim obrestim. I.a odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaju do slučaju.

Daje v najem varnostna predala (safes deposit). Blagajna posluje od 9 do 13

Kisova kiseline

Angleška soda bikarbonat

Štearske sveče

Riznatl skrobni kletj

Lim, Calen, Plavilo

Arabski gumi „Kordofan“

Pristno svinčeno rdečilo

Lubi, naftalin, luskinast

Pristno kuhano laneno olje

Vožilo za čevlje v lesanih škaticah

Kristalna soda

Modra galica, francoska ka-